

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ A MUZEULUI DE ARHEOLOGIE CONSTANȚA

18—21 octombrie 1971

Sesiunea științifică din anul 1971 a Muzeului de arheologie Constanța, s-a încadrat amplelor manifestări culturale ce s-au desfășurat timp de o săptămână sub titlul : „*Pontica — dialog cultural cu viața*”. Ca și la sesiunile precedente, participă invitați din țară, din municipiu și membrii colectivului științific al Muzeului de arheologie.

Luni 18 octombrie, între orele 17—21 a avut loc primirea invitaților și vizitarea șantierului arheologic Tomis.

Marti 19 octombrie, începînd de la ora 10, s-a desfășurat prima ședință plenară. Au luat loc în prezidiu : tov. Tudor Ion, primvicepreședinte al Consiliului popular județean Constanța, prof. dr. doc. D. M. Pippidi, directorul Institutului de arheologie al Academiei R.S.R., prof. dr. doc. R. Vulpe, prof. dr. doc. Gh. Ștefan și prof. Adrian Rădulescu, directorul Muzeului de arheologie.

Deschizînd ședința plenară tov. Adrian Rădulescu a salutat pe participanți și a dat cuvîntul tov. Tudor Ion, care a adus participanților la sesiune salutul organelor locale de partid, urînd succes lucrărilor, și participanților în munca lor de cercetare.

Tov. D. M. Pippidi, salută pe participanți în numele Institutului de arheologie al Academiei R.S.R.

În continuare tov. Adrian Rădulescu prezintă darea de seamă a activității științifice și muzeistice, desfășurate de membrii Muzeului de arheologie Constanța, în perioada octombrie 1970 — octombrie 1971.

După pauză, tot în ședința plenară, sînt prezentate comunicările :

— Vl. Dumitrescu, *Din nou despre sceptrele de piatră în formă de cap de cal*.

— R. Vulpe, *Darius la Dunărea de Jos*.

— N. Lascu, *Alexandru Odobescu și Ovidiu*, (citește M. Rusu).

— D. Tudor, *Unele aspecte iconografice ale religiei cavalerilor danubieni în Scythia Minor*.

— D. M. Pippidi, *Observații asupra unui album din Callatis recent publicat*.

Urmează întrebările și discuțiile pe marginea acestora.

Tov. R. Florescu, întreabă : 1) Sceptrele fiind simboluri, pătrunderea lor înseamnă schimb de semnificație religioasă sau socială ? 2) Pătrunderea sceptrelor în formă de cap de cal a contribuit la apariția motivelor decorative zoomorfe pe ceramica cucuteniană ?

Tov. Eugen Comșa, întreabă dacă sceptrele în formă de cap de cal, cu o semnificație la triburile de stepă, au avut la noi aceeași semnificație social-religioasă.

Tov. Vl. Dumitrescu răspunde că scepstrele în discuție au avut o semnificație socială. Nu crede că pătrunderea lor este legată de schimbarea structurii sociale, aceasta fiind oarecum asemănătoare. Nu pune în legătură reprezentările zoomorfe de pe vase cu scepstrele, pentru că motivele zoomorfe sînt cu totul altele (cornute, cerbi, cîini, feline). Scepstrele în formă de cap de cal nu au avut aceeași semnificație majoră la noi, ca în regiunile triburilor de stepă; nu întotdeauna obiectele transmise își păstrează aceeași semnificație.

Prof. D. Tudor este întrebat de R. Florescu, în legătură cu costumul Cavalierilor Danubieni, dacă tăietura triunghiulară nu este mai degrabă o brevieră a mantiei purtată de aceștia cînd sînt călare, decît un cojoc.

La comunicarea prezentată de D. M. Pippidi, tov. D. Tudor întreabă dacă asociația menționată la Callatis nu reprezintă o asociație religioasă.

M. Rusu, referindu-se la comunicarea tov. R. Vulpe arată că ideea granițelor satrapiei Tracia la Dunăre este plauzibilă, deoarece sînt descoperiri arheologice care o susțin. R. Florescu, arată să este importantă revenirea la frontiera dunăreană în timpul lui Lisimach. Aceasta nu corespunde însă nici cu o frontieră etnică și nici cu una culturală, ci, poate, cu una social-economică.

Tov. D. M. Pippidi, încheie ședința plenară, mulțumind asistenței și celor care au susținut comunicări.

În după-amiaza zilei de 19 octombrie sînt prezentate simpozioane cu tema: „Memoria pămîntului dobrogean”, de către mai multe grupuri de participanți la sesiune, în localitățile :

1. *Mangalia* (Nicolae, Georgescu-Cheluță, C. Preda, Florin Anastasiu, Alexandru Popa, Simion Gavrilă).

2. *Hîrșova* (C. Stavru, Lucian Roșu, Rodica Bănățeanu, Alexandru Păunescu, V. Boroneanțu).

3. *Cernavodă* (C. Scorpan, Al. Suceveanu, V. Teodorescu, N. Harțuchi, N. Chiديوșan, I. Ordentlich).

4. *Pantelimonu* (R. Ocheșeanu, E. Comșa, V. Culică, M. Cîrciumaru).

5. *Pecineaga* (Gh. Papuc, Victor Baumann, I. T. Dragomir, Radu Ciobanu, Domăneanțu Catrinel).

6. *Oltina* (M. Irimia, C. Ionomu, D. Vicoveanu, Al. Barnea).

7. *Ostrov* (M. Bucovală, Marian Popescu, C. Băluță, Liviu Ștefănescu, G. Dumitrașcu).

Începînd de miercuri 20 octombrie, lucrările sesiunii se desfășoară pe secții. Secția I-a : *Realizări și perspective muzeografice în Dobrogea*.

Prezidiul este format din tovarășii Filaret Popescu și Bucovală Mihai.

Sînt prezentate comunicările :

— Florica Postolache, *Unele probleme privind evidența, indexarea și valorificarea patrimoniului artistic al Muzeului de Artă Constanța*.

— Liviu Ștefănescu, *Perspective ale muzeografiei dobrogene privind istoria medie*.

— Simion Gavrilă, *Perspective muzeistice în județul Tulcea*.

— Col. Ion Pascu, *Muzeul Marinei — realizări și perspective*.

— Marcel Stanciu, *Realizări și perspective în dezvoltarea Acvariului din Constanța*.

— D. Vicoveanu, *Laboratorul muzeal*.

Discuții :

Tov. Lucian Roșu consideră că se face mai multă cercetare decît muzeografie. Ar fi fost bine ca toate lucrările de muzeografie să fi fost citite în ședința plenară. Apreciază munca la care se angajează colectivul tulcean. Pune problema colaborării cit mai strîns între unitățile muzeale. Consideră că sînt multe localități în Dobrogea care merită mai multă atenție — cum este Hîrșova — unde ar fi necesar un muzeu care să prezinte rezultatele cercetărilor din acea zonă.

Tov. M. Cantili, aduce elogiul organizatorilor Muzeului de Artă. Apoi, privind Muzeul Marinei, crede că s-a putea organiza o expoziție temporară la București. Acvariul lucrează în colaborare cu Muzeul Antipa, mai ales pentru organizarea

noilor secții. În legătură cu comunicarea tov. Vicoveanu, apare necesitatea unor cadre specializate și a strîngerii legăturilor cu specialiști străini.

Tov. I. Antonescu, aduce critici ritmului de lucru al D.M.I.A. Pune accentul pe o cît mai bună colaborare între D.M.I.A. și muzee, pe problema unei cît mai mari eficiențe a restaurărilor, prin respectarea adevărului istoric și pe necesitatea constituirii unor echipe de intervenții rapide.

Tov. ing. M. Lazăr, răspunde că acțiunea de sistematizare pe țară se face după un plan aprobat de Consiliul culturii și educației socialiste. Nu pot fi abordate toate monumentele odată. Pune de asemenea problema specialiștilor.

Tov. Panait. I. Panait, pune problema crării unor mari complexe muzeistice și a dezbaterii pe plan național a unor astfel de acțiuni. Se referă la necesitatea colaborării între arhitect și arheolog. Accentuează asupra mării responsabilități ce apasă pe umerii celor ce se angajează în restaurări. Referitor la comunicarea tov. Vicoveanu, consideră că sînt situații cînd laboratorul muzeului poate rezolva o serie de probleme, crearea unor laboratoare pe plan național fiind o problemă mult mai dificilă. Arată rolul muzeografiei în viața cultural-educativă. În încheiere aduce mulțumiri direcției muzeului de arheologie Constanța care a organizat sesiunea și a realizat o secție specială pentru discutarea problemelor de muzeografie.

Tov. I. Antonescu consideră că primul lucru care trebuie făcut este realizarea acordului dintre dorințele Academiei și interesele muzeografiei românești. Muzeografia a răspuns și unor sarcini de moment. Relevă necesitatea elaborării unui statut al muzeografului. Critică mișcarea de amatori, și pe căutătorii de comori, care distrug o serie de obiective arheologice.

Secția a II-a — *Publius Ovidius Naso*.

Sedința este condusă de prof. D. M. Pippidi.

Comunicări :

— M. Munteanu, *Informațiile date de Ovidiu despre populația teritoriului rural al Dobrogei în comparație cu alte izvoare documentare*.

— D. M. Pippidi, *În jurul cronologiei scrisorilor lui Ovidiu din Pont*.

— I. Berciu, C. Băluță, *Manuscrise și incunabule ovidiene în Biblioteca documentară Bathyanem din Alba Iulia*.

— A. Aricescu, *Informațiile lui Ovidiu despre zidul Tomisului în raport cu datele arheologiei*.

— I. Micu, *Un interpret al poetului Ovidiu : Nicolae Iorga*.

Participă la discuții : prof. D. M. Pippidi. Recomandă tov. Munteanu să studieze și activitatea lui Ovidiu, în afara scrisorilor din exil. În ce privește afirmațiile poetului, trebuie să avem rețineri, avînd în vedere caracterul tendențios al operei. Este foarte utilă raportarea la documentele epigrafice, cum e cazul cu bessii. Mulțumește apoi tovarășilor I. Berciu și C. Băluță pentru veștile aduse. Consideră că ar fi bine ca din Constanța să se ia inițiativa reproducerii manuscrisului amintit, facsimilat. Se pot de asemenea, face diapozitive. Ar trebui făcute comenzi la Editura Univers pentru traducerile lui Naum din scrierile lui Ovidiu. Din literatura apărută pînă acum se pote scoate o broșură de popularizare despre Ovidiu.

Metoda urmată de A. Aricescu, folosind observațiile asupra terenului este foarte judicioasă. Sondajele ce se vor face, probabil vor aduce confirmări ipotezelor enunțate. Este o coincidență între decretule privind starea zidurilor și cele spuse de Ovidiu.

Mulțumește apoi tov. I. Micu pentru înalta și aleasa comunicare.

În cuvîntul său tov. I. Micu arată necesitatea de a se publica întreaga operă a lui Ovidiu, pentru a se stabili legăturile dintre diversele lui scrieri. Remarcă lipsa de preocupare pentru Ovidiu, în general. Propune ca la Biblioteca Muzeului să se adune toate traducerile din Ovidiu.

Tov. A. Aricescu, face referiri la comunicarea tov. I. Micu, propunînd ca să fie adăugate, la publicare, toate versurile lui Ovidiu traduse de N. Iorga.

Mulțumind participanților pentru interesantele comunicări și discuții, tov. D. M. Pippidi încheie lucrările.

Secția a III-a — *Dobrogea înainte de romani.*

Prof. Vladimir Dumitrescu, care conduce lucrările, deschide ședința.

Sînt prezentate comunicările :

— M. Circiumaru, Fl. Mogoșan, Al. Păunescu, *Unele considerații asupra paleoliticului mijlociu în Dobrogea.*

— N. Harțuche, *Unele probleme ale postpaleoliticului în lumina săpăturilor din peșterile Dobrogei.*

— Silvia Marinescu-Bilcu, *Asupra unor aspecte ale raporturilor dintre culturile Hamangia și Precucuteni.*

— Eugen Comșa, *Date despre faza de tranziție de la cultura Boia la cultura Gumelnița în Dobrogea.*

— Sebastian Morintz, *Așezarea hallstattiană în incinta cetății Enisala*, (citește Silvia Marinescu-Bilcu).

Discuții :

Tov. Al. Păunescu arată că în Dobrogea avem de-a face cu un musterian de aspect local, cu analogii în Crimeia. Cercetările recente din R.S.S. Moldovenească au scos la iveală piese identice celor de la Mamaia. Acest facies denticular local s-ar putea lega de Bulgaria și Grecia. În musterianul superior s-ar putea spune că tehnica denticulară în Dobrogea se impune; cercetările fiind însă la început și materialul puțin, este greu de tras mai multe concluzii.

Tov. I. T. Dragomir arată că la Enisala, stratul fiind superficial — fișii înguste acoperite cu pămîntul de săpătură — nu au putut fi surprinse fortificații hallstattiene. S-au folosit documentar mai mult săpăturile din zona exterioră incintei.

Tov. E. Comșa discută prima comunicare, arătînd că era necesară o racordare a descoperirilor de la Mamaia cu cele de la Ripiceni și din alte regiuni. Remarcă apoi precizările importante aduse de comunicarea tov. N. Harțuche, în legătură cu cultura Boian. Reliefează importanța problemelor ridicate de comunicarea tov. Silvia Marinescu-Bilcu, care se referă la zone diferite, dînd o orientare nouă cercetărilor, spre sud-vest și sud. Sugerează orientarea cercetărilor spre Bulgaria, în legătură cu cultura Marița, care ar influența cultura Hamangia — faza tîrzie și spre Moldova. Referitor la comunicarea „Probleme ale epocii bronzului în Dobrogea”, arată că trebuia să se facă referiri la depozitul de la Medgidia și la descoperirile de la Poarta Albă care datează din aceeași perioadă. În legătură cu armele de pe menhir, le consideră evaluate, fie că sînt de bronz sau de piatră și crede că ar putea fi puse în legătură cu bronzul mijlociu sau tîrziu.

Tov. Vl. Dumitrescu atrage atenția asupra necesității precizării unor aspecte ale musterianului surprins în Dobrogea, a trăsăturilor sale caracteristice în comparație cu celelalte regiuni. Subliniază seriozitatea cercetărilor, a datelor noi cuprinse în comunicare. Mulțumește conducerii Muzeului de arheologie Constanța pentru sprijinul acordat cercetării paleoliticului în Dobrogea și speră ca această frumoasă colaborare să continue. În legătură cu comunicarea tov. N. Harțuche, își exprimă regretul pentru nepublicarea vasului Spantov de la Mangalia, găsit împreună cu materialul Hamangia. Nu este de acord cu folosirea termenului „a căpăcui”, care nu se găsește în dicționar și opiniază pentru folosirea termenului „a acoperi”. Arată apoi că tov. Silvia Marinescu-Bilcu trebuia, în prima parte a comunicării, să precizeze că este vorba de fazele Precucuteni II și III. La Varna izbește similitudinea ceramicii cu Precucutenii din Moldova. Trebuie dovedit că într-o fază mai veche a culturii Marița apar elemente Precucuteni. Subliniază influența deosebită a culturii Boian asupra formării culturii Hamangia.

Tov. S. Marinescu-Bilcu, discutînd pe marginea comunicării tov. Sebastian Morintz, își exprimă dezacordul față de termenul „cultură Coslogeni”, deoarece materialul faptic este foarte restrîns. Consideră că acesta ar putea fi un complex în cadrul epocii bronzului tîrziu. Înainte, înmormîntările cu ocră erau considerate ca fiind caracteristice pentru perioada de trecere la epoca bronzului, dar aceste morminte apar pînă la începutul mileniului I î.e.n. În această perioadă s-ar putea să existe două feluri de morminte cu ocră : plane și în tumuli. Mormîntul de la Hamangia, cu construcții de lemn se datează la începutul marilor migrații, de la

sfârșitul epocii bronzului mijlociu. Nu este de acord cu termenii folosiți de: Noua — Sabatinovca și Coslogeni. Trebuie văzut în ce măsură în zona Dobrogei, în perioada bronzului mijlociu s-au manifestat influențe ale culturii Tei.

În aceeași zi, s-au desfășurat și lucrările secției a IV-a — *Limes-ul dobrogean al Dunării*.

Ședința este prezidată de prof. Dumitru Tudor și Ștefan Ferenczi.

— Petre Aurelian, *Problema valurilor din Dobrogea*, (citește Al. Suceveanu).

— Mihai, Irimia, *Atelieri ceramice de epocă romană pe limes*.

— Maria Comșa, *Infiltrații barbare în așezările de pe limes-ul Dunării inferioare în secolul al IV-lea*.

— V. Culică, *Monede mărunte din secolul V e.n. și unele replici în plumb ale acestora găsite în cetatea romano-bizantină de la Izvoarele (comuna Lipnița)*.

— Octavian Iliescu, *Solidus inedit emis de Theodosius I., găsit în nordul Dobrogei*.

— C. Scorpan, *Sacidava și unele probleme stratigrafico-cronologice ale limes-ului dunărean*.

— Victor Baumann, *Un nou edificiu bizantin pe limes-ul nord-dobrogean (basilica de la Niculițel)*.

Discuții :

Tov. Petre Diaconu, referitor la comunicarea tov. Petre Aurelian, arată importanța valurilor din Dobrogea. Precizează că un val de 60 km se lucra cu aproximativ 20.000 de oameni, ceea ce înseamnă că în 2—3 săptămâni putea fi terminat. Se spune în lucrare că valul de piatră a fost făcut de bizantini împotriva pece-negilor, ori la 941 aceștia încheiaseră pace. Se susține în comunicare că valul mic nu avea întreruperi în dreptul Medgidiei. Mai face referiri la comunicările tov. Maria Comșa, Vasile Culică și Victor Baumann. Încheie, mulțumind în primul rând cercetătorilor de la Constanța pentru comunicările prezentate.

Tov. Al. Suceveanu își exprimă aprecierea față de descoperirea tov. Baumann, sfătuindu-l să publice comunicarea la o revistă cu o grafică bună. Din comunicarea tov. Culică, reiese că în sec. V nu există în Dobrogea un hiatus. Își exprimă satisfacția că tov. C. Scorpan, prezentând situația stratigrafică, nu se referă numai la Sacidava, ci face paralele și cu Histria.

Tov. R. Florescu, remarcă bogăția de informații care a fost adusă prin comunicările acestei ședințe.

Tov. C. Scorpan, consideră ca foarte interesantă comunicarea tovarășei M. Comșa. Este adevărat că sint greu de făcut diferențe tipologice în cultura carpică. Legat de comunicarea tov. V. Culică, trebuie avute în vedere nivelele arheologice de sec. V, în cetăți diferite, și deci nu putem vorbi de un hiatus în această perioadă.

Tov. Poenaru-Bordea consideră comunicarea tov. V. Baumann, bogată în conținut și revelatoare prin importanța materialului. Face o paralelă cu basilica cu criptă descoperită la Constanța.

Tov. Radu Vulpe precizează că problema valurilor este o veche preocupare a sa. În 1938 au fost date în sec. V. Valul mic este întrerupt la Medgidia. Construcția valului se începea de la cele două capete. E de acord cu tov. P. Diaconu, care afirmă că valul trebuia făcut foarte repede. Cele trei valuri au fost făcute la epoci diferite, cu scopuri diferite.

Tov. Mircea Rusu, remarcă noutățile aduse de comunicarea tov. Scorpan. Reperarea a trei nivele de sec. VI, în mai multe centre, ne va ajuta să rezolvăm foarte bine această perioadă în Dobrogea.

Tov. D. Tudor, felicită pe participanți pentru această ședință de un nivel științific foarte ridicat. Comunicările au fost bine întocmite; s-a depășit stadiul tehnicității exagerate. Toate comunicările au scos la iveală concluzii istorice deosebit de importante. De asemenea discuțiile au fost purtate de la un înalt nivel științific.

În după-amiaza zilei de 20 octombrie, invitații la sesiune s-au deplasat la Histria, unde au dezbătut rezultatele cercetărilor arheologice efectuate în 1971 și

programul de lucru la acest obiectiv în actualul cincinal. S-au purtat discuții în legătură cu lucrările D.M.I.A. pentru consolidarea, restaurarea și conservarea obiectivelor scoase la lumină în cetate.

21 octombrie, Secția a III-a — *Dobrogea înainte de romani.*

Lucrările sînt conduse de prof. Kurt Horedt.

— A. C. Florescu, *Conceptul de cetate hallstattană în spațiul carpato-dunărean.*

— C. Preda, *Tariverde — așezare băștinașă sau „factorie“ histriană?*

— Al. Suceveanu, *Unele probleme politico-economice din Dobrogea sec. VI—*

V i.e.n.

— Vl. Iliescu *Cine a fost „histrianorum rex“?*

— El. Zavatin-Coman, *Kalpis-ul cu relief narativ descoperit la Mangalia.*

— Georgescu-Cheluță Nicolae, *Săpături recente în necropola elenistică de la Mangalia.*

— V. Baumann, *Mănuși de amfore ștamplate în depozitele muzeului Tulcea.*

— St. Olteanu, *Exploatări miniere în Dobrogea preromană în lumina ultimelor cercetări.*

Discuții :

— Tov. Al. Suceveanu remarcă valoarea comunicării tov. Preda și autenticitatea interpretării situației localității Tariverde. Se pune problema raporturilor dintre greci și indigeni. În momentul de față este greu de spus în ce raport erau băștinașii și grecii, mai ales că indigeni erau și la Histria. Remarcă de asemenea lucrarea tov. Coman Elena.

Tov. Vl. Iliescu, remarcă foarte interesanta comunicare prezentată de tov. Olteanu, asupra metalurgiei în Dobrogea. Felicită pe tov. Coman pentru comunicarea foarte interesantă susținută.

Tov. K. Horedt, referindu-se la comunicarea tov. Florescu, arată că este mai indicat termenul de așezare fortificată decît de cetate. Mulțumind apoi participanților, închide ședința.

Secția a IV-a — *Limes-ul dobrogean al Dunării.*

Lucrările sînt conduse de prof. dr. doc. Radu Vulpe, Maria Comșa și Ștefan Ferenczi.

— Simion Gavrilă, *Aspecte ale culturii romane descoperite pe teritoriul de nord al Dobrogei.*

— Stavru Cornel, *Două morminte romane la Sipote.*

— Gh. Papuc, *Date noi privind fazele de construcție ale zidului de incintă de la Tropaeum Traiani.*

— R. Ocheșeanu, *Refacerea cetății Tropaeum Traiani sub Mauriciu Tiberiu.*

— Simion Ștefan, *Apeductele de la Adamclisi.*

— Scorpan Constantin, *Sfirșitul secolului al VI-lea și începutul secolului al VII-lea reflectate de arheologia dobrogeană.*

— V. Teodorescu, *Raporturile meșteșugarilor nord-dunăreni cu centrele romano-bizantine de la Dunărea de Jos în sec. VI—VII e.n.*

— P. Diaconu, *Problemele valurilor din Dobrogea, dintre Cernavodă și Constanța.*

La ora 12.30. joi 21 octombrie, are loc, în ședință plenară, constituirea Centrului de Studii Ovidiene la Constanța.

Prezidiul este format din prof. D. M. Pippidi, Vl. Robu, N. Barbu, Gr. Tănăsescu, prof. Radu Vulpe și A. Rădulescu — directorul Muzeului constănțean.

Tov. A. Rădulescu dă cuvîntul tov. Vl. Robu, președintele Comitetului județean pentru cultură și artă. În cuvîntul său acesta evocă străduințele de formare a unui Centru de Studii Ovidiene la Constanța. Arată cît de binevenită și logică este crearea acestui centru la Constanța, locul de exil și al ultimilor ani de viață ai poetului.

Se fac propuneri pentru alegerea organului de conducere al centrului.

Au fost aleși :

Președinte : prof. univ. dr. doc. Nicolae Lascu ;

Directorul centrului : Rădulescu Adrian ;

Membrii : Scorpan Constantin, Aricescu Andrei, Bucovală Mihai ;

Bibliotecar : Coman Elena.

Tov. prof. N. I. Barbu, anunță existența Asociației Internaționale de Studii Ovidiene. Consideră ca pe deplin întemeiată alegerea Constanței ca sediu pentru un Centru de Studii Ovidiene. La Sulmona există un centru bibliografic ovidian, afiliat la Asociația Internațională. Anunță că între 25—30 august 1972, se va organiza la Constanța Congresul Internațional al Asociației „Ovidianum”.

Tov. Vl. Robu, accentuează caracterul deschis al acestei asociații și faptul că relațiile acesteia cu celelalte instituții se vor reglementa pe parcurs. Felicită conducerea și urează succes în munca pe acest tărîm.

După-amiază invitații la sesiune se deplasează la Adamclisi. Se fac dezbateri la cetate asupra rezultatelor cercetărilor arheologice efectuate în 1971. La Monumentul triumfal tov. Radu Florescu susține un referat despre poziția metopelor pe monument.

Au loc discuții, privind mai ales restaurarea Monumentului.

La Adamclisi are loc, într-un cadru festiv, încheierea lucrărilor sesiunii.